

Sexualita a genderová identita ve vzdělávání

Kvalitní sexuální nauka je základem kvalitních partnerských vztahů a zdravého prožívání sexuality. Přečtěte si o tématech, která by měla sexuální nauka řešit, ale do učebních plánů se často nedostávají.

Komunikace v partnerských vztazích

Ve všech typech vztahů je třeba umět dobře komunikovat své potřeby a zároveň naslouchat druhému. Kvalitního sexu lze dosáhnout pouze tak, že si lidé budou umět říct, co se jim líbí a co ne. Často se nemluví o sexuálních tématech a většinou je to tím, že se lidé stydí nebo nedokážou najít ta správná slova. Proto je užitečné si uvědomit, že penis a vulva nejsou sprosté výrazy. Z toho důvodu by tyto pojmy neměly chybět ani ve výuce. Co dál by nemělo být opomenuto?

SEXUÁLNÍ KOMPATIBILITA

Ne každý má stejný sexuální apetit a to je v pořádku, je ale nutné o tom se sexuálním partnerem či sexuální partnerkou mluvit a hledat řešení, jak naplnit vlastní potřeby a přitom respektovat potřeby druhých.

ANTIKONCEPCE/OCHRANA

Za antikoncepci nebo ochranu proti sexuálně přenosným chorobám jsou vždy zodpovědní oba partneři, proto nestačí předpokládat, že „ona si vzala prášek“ a „on má určitě u sebe kondom“. Je nezbytné to společně probrat.

NOVÉ PRAKTIKY V SEXU

Někdo má rád překvapení, ale v sexu platí, že je lepší se nejdřív zeptat. Proto je dobré se na nové poloze nebo použití sexuální pomůcky vždy domluvit předem.

POSÍLÁNÍ NAHÝCH FOTEK

Tato forma erotické komunikace je součástí naší kultury, proto je třeba připomínat bezpečnostní zásady: nefotit obličej, tetování nebo znaménka, podle kterých se dá osoba snadno identifikovat. A nikdy neposílat fotografie druhých lidí dál, protože se jedná o šíření pornografie.

KONSENSUÁLNÍ SEX

Zakládá se na souhlasu všech zúčastněných s tím, co se (s nimi) bude dít. Souhlas se vztahuje ke konkrétnímu aktu a může být kdykoli odvolán.

Vyučující se nemusí cítit příjemně při probírání těchto témat. A platí to i naopak – studující se nemusí chtít svěřovat vyučujícím, které budou několik let potkávat. V těchto případech je vhodné pozvat si externí organizaci, která zajistí bezpečné prostředí.

Různorodost identit

Sexuální výchova je často koncipována tak, že je pozornost automaticky směřována na heterosexuální vztahy a partnerství (jedná se tedy o tzv. heteronormativitu). Sexuální výchova by však měla obsahovat i prostor pro jiné typy vztahů a identit. Pro vyučující může být problematické zorientovat se v nových pojmech a komunikovat o nich s respektem a bez (ne)úmyslné stigmatizace. K lepší orientaci může posloužit krátký přehled základních termínů:

Pohlaví

Biologické rozlišení dle pohlavních orgánů.

Gender

Gender jednotlivce znamená, do jaké míry se daný člověk cítí být mužem či ženou, jaké pohlaví je mu okolím přisuzováno a jaké chování a povahové rysy jsou od něj proto očekávány. Biologické pohlaví a gender osoby však nemusí být totožné.

Sexuální identita

HOMOSEXUÁLNÍ OSOBA

Osoba identifikující se jako muž, kterého sexuálně přitahují muži. Je označován také jako gay. Osoba identifikující se jako žena, kterou sexuálně přitahují ženy. Je označována také jako lesba.

BISEXUÁLNÍ OSOBA

Osobu přitahují ženy i muži.

ASEXUÁLNÍ OSOBA

Osoba, která pocituje minimální nebo žádnou sexuální přitažlivost (i tak ale může být sexuálně aktivní). Některé asexuální osoby nepocítují ani potřebu vytvářet romantické vztahy, jiné naopak fungují i v romantických svazcích.

Genderová identita

TRANS-
GENDER

Osoba, jejíž skutečný gender se neztotožňuje s tím, který jí byl určen po narození. Trans ženy jsou ženy, které byly po narození prohlášeny za muže, nicméně v průběhu života si uvědomily, že muži nejsou; trans muži jsou muži, kteří byli po narození prohlášeni za ženy, ale s tímto přiděleným pohlavím se neztotožňují.

Transgender osoba nemusí nutně podstoupit fyziologickou tranzici (operaci pohlavních orgánů).

CISGENDER

Osoba, u které je soulad mezi biologickým pohlavím a její vnímanou genderovou identitou.

NEBINÁRNÍ

Osoba, která se neidentifikuje ani s jedním ze dvou genderů (muž/žena). Na rozlišení používají pro sebeoznačení např. v angličtině zájmeno „they/them“, v češtině může sloužit označení v plurálu (oni/jejich).

GENDER
FLUID

Osoba, která vnímá svou identitu jako proměnlivou, neohraničenou tradiční dichotomií muž/žena.

Jsem pro rovnost.

Nora

Projekt podpořila Nadace OSF v rámci programu Active Citizens Fund, jehož cílem je podpora občanské společnosti a posílení kapacit neziskových organizací. Program je financován z Fondů EHP a Norska.

Zdroje a další infografiky naleznete zde: www.gendernora.cz/nase-temata/

Stereotypy v sexu

Existuje velké množství lifestyleových článků o sexualitě, o tom, jak uspokojit muže či ženu, jak mít lepší sex nebo jaké druhy orgasmu existují. V řadě těchto článků jsou dokola opakovány mýty a všeobecná zjednodušující tvrzení, která mají často daleko od reality. Mezi nejčastější patří například tato:

Stereotyp 1

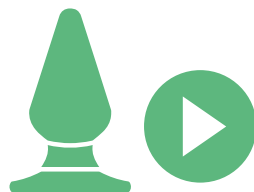
„Ženy chtějí sex méně než muži.“

Sexualita je ovlivňována nejen naší biologií, ale i společenskými normami a očekáváními. Ženy jsou socializovány, aby svou sexualitu příliš nezkoumaly. Za jakékoliv „nadměrné“ projevy (jednorázové sexuální zkušenosti, střídání partnerů,...) jsou stigmatizovány a odsuzovány, ženská sexualita jako taková je tedy mnohem víc tabuizovaná než mužská. Od mužů se na druhou stranu očekává výkon a jsou považováni za divné, pokud nechtějí sex vždy a všude. Důležité je si uvědomit, že míra touhy je individuální a je ovlivněna mnoha faktory, které mohou být více rozhodující než gender.

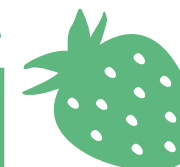
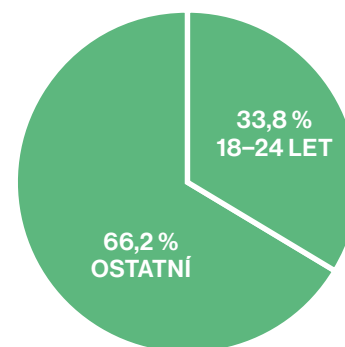
Stereotyp 2

„Ženy nesledují porno.“

Sledování pornografie je pokládáno za záležitost většinou mužskou. Tomu je přizpůsobeno i zobrazování sexu, jako například soustředění se na uspokojení touhy diváků více než divaček. Data z Google Analytics však ukazují, že třetinu sledujících porna tvoří ženy. Ženy se dokážou sledováním porna vzrušit, taktéž při pornu masturbují, využívají ho jako relax nebo úlevu od stresu.

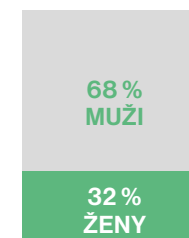
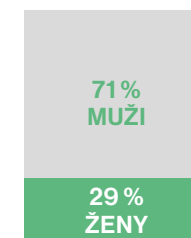
TENTO POSUN JE ZŘEJMÝ PŘEDEVŠÍM U ŽEN DO 25 LET: CELKEM 33,8 % DOTÁZANÝCH KONZUMENTEK PORNA UVEDLO, ŽE JE JIM MEZI 18 A 24 LETY.

18+

Výzkumy uvádějí jako motivaci žen zvědavost, hledání informací, touhu a snahu okořenit milostný život. Dalším důvodem může být i větší svoboda žen a detabuizace ženské sexuality jako takové.

V roce 2019 tvořily ženy 32 % sledujících na největší pornografické stránce na světě, což je o 3 % více než předchozí rok.

Stereotyp 3

„Muži jsou rozséváči, ženy jsou přirozeně monogamní.“

Tento mýtus se někdy objevuje jako ospravedlnění mužů, které nachytali při nevěře. Tento stereotyp se však nedotýká pouze podvádění. O nezávazný sex a střídání sexuálních partnerů mohou mít zájem muži i ženy. Stejně tak obě skupiny mohou žít kvalitním monogamním životem.

KDO VÁM MŮŽE NABÍDNOUT WORKSHOP NA TÉMA ZDRAVÉ PARTNERSKÉ VZTAHY?

NESEHNUTÍ – F*ÉRA
www.edufera.cz / IG: @ferajefer
BRNO

KONSENT – konsent.cz
IG: @konsent
PRAHA/BRNO